

Surviving Picasso

Inaki Revesado

Hi ha un moment en aquesta pel·lícula en què el personatge de Picasso li diu a la seva amant Françoise que ningú abandonaria un home com ell i que per tant ella tampoc no hauria de deixar-lo. En aquest punt del metratge del film, l'espectador es pren aquest retrat com un desafiament, ja que fan ganes d'aixecar-se de la butaca i abandonar la sala després de tant de tedi i avorriment.

Ivory s'ha equivocat totalment en la forma de contar aquest petit període de la vida del pintor malagueny. No hi ha ritme narratiu ni tampoc motiu argumental que justifiquin les dues llargues (a estones llarguíssimes) hores, en les quals es perllonga el

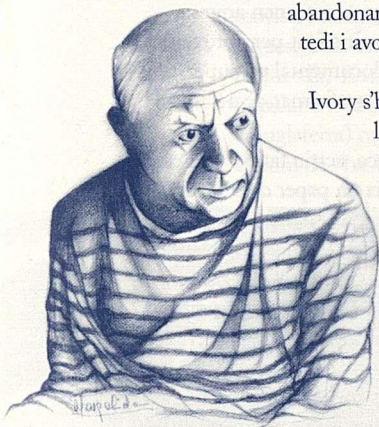
retrat d'un home que si bé fou un gran pintor, la seva qualitat com a persona estava a l'alçada del més egoista dels homes. Aquest és un Picasso patètic, ridícul, pobre enmig de tota la seva gran fortuna. La convivència amb Françoise, que va durar deu anys, té un primer moment de fascinació en què Picasso es comporta com un enamorat encapritxat, però poc a poc, va arribant el desencant i amb ell tot el menyspreu cap a la seva companya, la qual seria capaç d'aguantar una per una totes les baixes passions del geni, fins a un moment què troba que ja està preparada per continuar vivint sense ell, preparada per sobreviure Picasso.

El gran problema del film és que en cap moment aconsegueix despertar un mínim d'interès per la història que ens conta. Són massa minuts per donar només petites pinzellades d'una increïble història d'amor adornada amb uns *flash-*

backs brevíssims que no contribueixen en absolut a dinamitzar el fil narratiu, sinó que més bé, resulten petits retalls del passat amorós del pintor, dibuixats d'una manera caricaturesca, gens pròpia d'un realitzador de l'alçada d'Ivory.

Entre tots aquests errors ens trobam amb una interpretació d'Anthony Hopkins difícil de jutjar, ja que hi ha moments en què l'actor sembla caure en uns excessos poc habituals en ell. Acostumats com estam als seus treballs sobris, el trobam aquí en el límit de l'exageració i l'histrionisme.

Mals temps, doncs, per a Ivory, que no va aconseguir estrenar entre nosaltres la seva anterior pel·lícula "Jefferson in Paris" i que torna a fracassar amb aquest retrat de Picasso. Tal vegada li aniria millor continuar cercant entre les novel·les de Foster de qui ha fet magnífiques adaptacions. ♦

La mujer del puerto: "L'ombra d'Èdip"

Joan Ubrador

Un dels grans avantatges de la proliferació de multicines a la nostra ciutat és que ara podem gaudir pel·lícules originals, que fugen dels paràmetres imposats per la indústria nord americana. Hem pogut veure, en poc més d'un mes, dues de les darreres obres d'Arturo Ripstein i Paz Alicia: *Profundo Carmesí* (Temps Moderns, novembre del 96) i *La mujer del puerto* (1991). Les dues obres constitueixen una anàlisi del mateix fenomen: la força de l'amor desenfrenat, que no pot obeir cap llei. Però mentre *Profundo Carmesí* és un guió original, *La mujer del*

puerto recrea, a partir de la interpretació d'un conte de Maupassant, l'antiga tragèdia de Sòfocles *Èdip Rei*. Entre l'obra teatral i la pel·lícula existeixen tantes semblances com divergències. *Èdip Rei* és un drama absolut i la seva acció es desenvolupa a l'antiga ciutat de Tebes, per la seva banda *La mujer del puerto* vol ser un melodrama i es podria situar l'acció a qualsevol ciutat portuària de l'actual Mèxic. Però ambdues comparteixen el mateix nus dramàtic: tant "el Marro" com Èdip maten son pare i estableixen una relació incestuosa sense saber-ho. Èdip amb la que fou la seva mare i Marro amb la seva germana. A la vegada cap dels dos personatges són responsables últims del seu comportament, perquè ho és el Destí, força impersonal, o com diuen allà "la puta vida", que dirigeix els homes com si fossin simples titelles. Però existeix una diferència fonamental entre els personatges creats per Sòfocles i els de Ripstein. Mentre els primers accepten les seves culpes i decideixen expiar unes accions que només varen cometre impelits per la força sobrehumana; Perla, Marro, Carmelo, fins i tot, Tomasa, mare dels germans-amants, decideixen enfrontar-

se al destí i seguir els seus propis impulsos vitals. Val la pena recordar que Èdip, en saber que havia engendrat amb sa mare, es va treure els ulls i que Jocasta es va penjar. Quina és la raó que els personatges contemporanis del drama siguin capaços de rebutjar les lleis eternes, és més, que arribin a afirmar que ells no són responsables, que tota la culpa és del Destí? Tal vegada per la mateixa concepció grega enfront de la del poble mexicà. Pels grecs és una força, absolutament impersonal, que dirigeix tots els esdeveniments celestials i humans. Quan Èdip es buida els ulls, a pesar de ser un comportament lliure, està acomplint el veredict de etern. Per contra, la visió de Tomasa, i de tota la seva estirp, està matisada pel cristianisme. El Destí ja no és quelcom impersonal, és una creació d'un déu amb aparença humana i, per això mateix, es pot equivocar. Només així Ripstein ha pogut crear un melodrama, perquè els seus personatges miren el rostre del Destí, de Déu, cara a cara; i han arribat a la completa seguretat que, el que han de fer, és acomplir els seus desigs, baldament incompleixin les lleis més sagrades. ♦

